



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacros. Concilii Tridentini Canones Et Decreta

Gallemart, Jean

Coloniæ Agrippinæ, 1621

Decretum de obseruandis, & euitandis in celebratione Missæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39157

REMISSIONES.

CANON I.

Vide P. Azor. inst. Moral. p. 1. lib. 10. c. 8. qu. 4. P. Vasquez d. B. Thom. com. 3. disp. 22. 2. n. 15.

CANON II. Vide B. August. li. 10. de Ciuit. Dei cap. 20. p. d. qu. 4.

CANON III. Vide P. Vasquez d. tom. 3. disp. 228. nu. 3. P. de Sacram. q. 83. n. 161. P. Valer. Regin. in praxi fori pœnit. li. 1. 149. & 153.

CANON VI. Vide P. Henriq. in sum. p. 2. li. 9. c. 31. n. 1.

CANON FIN. Vide P. Azor. inst. Moral. p. 1. lib. 10. cap. 7. vers. Altera quæstio est. Balduin Junium super opera conu. p. 1. lib. 4. cap. 7. de Missis priuatis, genere linguæ, & modo vobis pe finem.

Decretum de obseruandis ; & euitandis in celebratione Missæ.

a Hier. 41.

Quanta cura adhibenda sit, vt sacrosanctum Missæ sacrificium omni religionis cultu, ac veneratio-
 lebreretur ; quiuis facild existimare poterit, qui cogit
 maledictum in sacris litteris eum vocari, a qui facit
 Dei negligenter. Quod si necessariò fatemur, nihil
 aliud opus adeò sanctum, ac diuinum à Christi fide
 tractari posse, quàm hoc ipsum tremendum mysterium
 quo viuifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus
 in altari per sacerdotes quotidie immolatur ; satis
 apparet, omnem operam & diligentiam in eo ponendam
 esse, vt quanta maxima fieri potest interiori cordis
 ditia, & puritate, atque exteriori deuotionis ac puri-
 specie peragatur. Cum igitur multa iam siue temporaria
 vitio, siue hominum incuria, & improbitate irreuerentia
 deantur, quæ à tanti sacrificij dignitate aliena sunt, & inde
 debitus honor, & cultus ad Dei gloriam, & fidelium
 puli ædificationem restituatur : decernit sancta Synodus,
 dus, vt Ordinarij locorum Episcopi ea omnia prohibeant,
 re, atque è medio tollere sedulo curent, ac teneant

quæ vel 1 a avaritia, a idolorum ſervitus, 2 vel irreverentia, a *Ephes. 5.*
 quæ ab impietate vix ſeiuncta eſſe poteſt, vel ſuperſtitio,
 veræ pietatis falſa imitatrix, induxit. Atque vt multa
 paucis comprehendantur, in primis, quod ad avaritiam
 pertinet, cuiusvis generis mercedum conditiones, pa-
 cta, & 3 quidquid 3 pro Miſſis novis celebrandis datur;
 nec non importunas, atque 4 illiberales elemoſynarum ex-
 actiones, potius quàm poſtulationes, aliæque huiusmodi,
 quæ à li moniaca labe, vel certè à turpi quaſtu non lon-
 gè abſunt, omnino prohibeant. Deinde, vt irreveren-
 tia vitetur, ſinguli in ſuis diœceſibus interdican, ne cui
 vago, & ignoto ſacerdoti Miſſas celebrare liceat. Nemi-
 nem præterea, qui publicè, & notoriè criminofus ſit, aut
 ſancto altari miniſtrate, aut ſacris intereſſe permittant,
 neve 7 d patiantur b 5 priuatis in domibus, atque omnino ex-
 tra Eccleſiam, & ad diuinum tantùm cultum 6 dedicata
 oratoria, ab eiſdem Ordinatijs designanda, & viſitanda;
 ſanctum hoc ſacrificium à ſæcularibus, aut regularibus
 quibuſcumque peragi: ac niſi priùs qui interſint, decen-
 ter compoſito corporis habitu, declarauerint ſe mente
 etiam, ac deuoto cordis affectu, non ſolùm corpore, ad-
 eſſe. Ab è eccleſiis verò muſicis eas, vbi ſiue organo, ſiue
 cantu laſcium, aut impurum aliquid miſcetur, item
 ſæculares omnes actiones, vana, atq; aded profana col-
 loquia, 7 deambulationes, ſtrepitus, clamores arceant, vt
 domus c Dei verè domus orationis eſſe videatur, ac di-
 ci poſſit. Poſtremò, ne ſuperſtitioni locus aliquis detur,
 edicto, & pœnis propoſitis caueant, ne ſacerdotes alijs,
 quàm 8 debitis horis celebrent; neve ritus alios, aut alias cæ-
 rimonias, 9 & preces in Miſſarum celebratione adhibeant,
 præter eas, quæ ab Eccleſia probatæ, ac frequenti, & lau-
 dabili vſu receptæ fuerint. Quarundam n verò Miſſarum,
 & candelarum certum numerum, qui magis à ſuperſtitioſo
 cultu, quàm à vera religione, inuentus eſt, omnino ab
 eccleſia remoueat: doceantque populum, quis ſit, & à
 quo potiffimùm proveniat ſanctiffimi huius ſacrificij tan-
 pretioſus ac cœleſtis fructus. 10 d Moneant etiam eundem po-
 pulum

b Conc. Lat.
 dic. can. 5.
 Conc. Carth.
 2. can. 9. c. ſe.
 ut. cum ſeq.
 c. h. ergo. c.
 nullus preſ-
 byter, &c.
 cleric. de cõf.
 diſt. 1. iuxta
 Conc. Leod.
 c. 58. & Felic.
 Papi in epiſt.
 ad omnes e-
 piſcopos & an-
 te hos Ana-
 clet. ep. 1.
 c. Matth. 23.

icil. Trid
 declar
 1841 10 d
 1848



u. g. de par.
Vide Concil.
Agath. 21.
& 63.

pulum, vt frequenter II ad suas a parochias, saltem diebus Dominicis, & maioribus festis, accedant. Hac & iugiter in *nia*, quæ summam enumerata sunt, omnibus locorum Ordinarijs ita proponuntur, vt non solùm ea ipsa, sed quæcunque alia huc pertinere visa fuerint, ipsi pro data sacrosancta Synodo potestate, ac etiam vt delegati Sedis Apostolicæ, prohibeant, mandent, corrigant, statuant, atque ad ea inuiolatè seruanda censuris ecclesiasticis, & alijsque pœnis, quæ illorum arbitrio constituentur, populum compellant: non obstantibus priuilegijs, exemptionibus, appellationibus, ac consuetudinibus quibuscumque.

DECLARATIONES.

1. *Vel auaritia.*] Auaritia non solùm arcenda est ab eo qui celebrat, sed ab his etiam, qui à celebrante aliquid exquirunt, vt illi faciendam certam celebrandi.

2. *Vt irreuerentia uisetur.*] Vbi est consuetudo quod Sacerdos Ecclesiam paratus & paramentis sacerdotalibus indutus eleemosynam quaerit & pacem offerat, illam S. D. N. censuit tollendam. Nilominus Sacerdoti celebranti, oblationem, & eleemosynam percipere licet, dummodo apud altare maneat, nec vagetur, quia in Ecclesia vagatio hic specialiter tollitur. Parochus autem Ecclesiam circumire potest. At simplex sacerdos, nec ad populum se vertit, nec Ecclesiam circumire potest. Ita Congregatio, facta verbo Sanctissimo, censuit.

3. *Promissis nouis.*] Qui missas nouas celebrant, possunt se a medio altaris ad populum vertere, & oblationes spontè facere, nec petere, non autem circumire Ecclesiam hæc de causa.

4. *Illiberales eleemosynarum exactiones omnino prohibeant.*] Non est obligationis: poterit tamen accipi eleemosyna inter partes soluta promissis celebrandis, & promittens soluere, potest contra Caiet. in sum. verb. Simonia.

5. *Privatus in domibus.*] Facultatem celebrandi in priuatis domorum oratorijs, ab Apostolica Sede emanatam, Episcopus impetrare non potest, verùm oratoria ipsa visitare debet, vt videat si ibi decoro, ornatuque sint. Item corrigere quicquid corrigendum fuerit, licentias quoque ab antecessoribus Ordinarijs concessas retinere, aut limitare eius arbitrio permittitur.

Licentia tamen celebrandi missam in oratorio alicuius Laici impetrari non potest sine causa.

6 *Dedicata oratoria.*] In oratorijs extra Ecclesiam dedicatis celebrare licet, dummodo nullum Parochie damnum inferatur.

In priuatis oratorijs celebrandi facultas ab Episcopo concedi non potest, quod procedit præsertim in locis ad id quidem destinatis, sed oratorij formam non habentibus. Idem de Principum domibus censendum est, nam hoc casu illæ priuatæ censentur, sicut & palatia Baronum. Quibus non obstantibus, Ordinarij arbitrio permittit Pontifex, necessitate personarum & infirmitatis qualitate pensata, vt pro infirmorum commoditate, etiam in priuato oratorio, vel altari ad hoc deputato, facultatem celebrandi concedat. Et ideo Ordinarius debet dare licentiam Marchionissæ, vt possit facere celebrari missam in oratorio, quod, propter ætatis & valetudinis incommoda, in aula sui palatij honesto & opportuno loco ad sacrum Missæ visum exstruendum curauit, modo tamen illud oclusum teneat, sicuti postulat dignitas sacrificij quod ibi agendum est.

Litens Archiepiscopi Ianuensis quærentis, quid agendum sibi offerat in praua Ianuensium consuetudine, qua tam egri, quam valentes, partim contra Decret. Concil. Trident. Missas domi audiunt, visum est respondendum, vt nemini (qui possit ad Ecclesiam ire) id permittatur: in casu tamen necessitatis concedat arbitrio suo, modo celebretur in oratorio, vel altari ad id ministerium decenter constituto.

Infans nobilissima mulier Portugallia, cum per consuetudinem non possit ipsa, neque eius familia exire domo ad missam, potest, & conceditur ei ac familie in oratorio audire, sine tamen præiudicio parochie.

Licentia celebrandi missam in oratorio vel Ecclesia de nouo fabricata dari non debet, nisi cum clausula, *saluo iure, & sine præiudicio Ecclesie Parochialis*. Hoc autem præiudicium intelligitur in his, quæ spectant ad Sacramentorum administrationem, & ad alias quæ ipsi parochie de iure debita attinent, in alijs verò non.

Si Oratorium ab Ordinario visum atque recognitum, existimetur idoneum, in quo honor & cultus Deo tribuatur, sicut Missæ sacrificium requirit, debet, ab eodem Ordinario, (si adsit aliqua legitima causa) permitti, vt in eodem missa celebretur.

7 *De ambulatione, strepitu.*] Iudices etiam Ecclesiastici, (qualis est Vicarius cum adiunctis,) non possunt intra corpus Ecclesie iudicium exercere, vt in sp. c. 6. Sess. 25. de Reform. §. Episcopis.

8 *Debitis horis.*] Ante diem, & hons indebitis celebrari nulli licet, etiam vigore priuilegiorum à Sede Apostol. ante Concil. Trident. in concessorum. An autem Regulares possint Dominicis diebus dicere missas, nisi prius in Ecclesia maiori fuerit cantatum Præfatum? Congregatio censuit, nul o decreto Concil. id inhibitu esse: sicut & non est statutum, ne processiones faciant extra claustra, vel publicent monitiones, si n qualis Bullas, sine Episcopi licentia, sic declarant Congregatio.

icil. Tri
declara
1617
1711

Placuit concedi Florentiæ, confraternitati S. Francisci & B. Mariæ Magdalena, facultatem celebrandi Missam, ante lucem; sed hæc missa non incipiatur, nisi duabus horis ante solis ortum.

Prælati, Capellani, Clerici, fratribus, alijsque superioribus dicit Pius Quintus in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub foris generationis, ac perpetuæ suspensionis à divinis, pœnis; ut deinceps missas vespertino tempore, licentiarum à maiori Pœnitentiario tentarum aut aliarum facultatum, siue quouis alio prætextu celebrare, vel celebrari facere non præsumant. Et hæc sancta constitutio Pij V. in Bullario est.

9 *Et preces in missarum celebratione.*] Licet novæ & non receptæ in missa prohibeantur, non tamen iaculatoriæ, sicut est: *Ad te Christe*, & similes vsu communi extra sacrificium probatæ, modo ob illas nihil omittatur in missa. Per hæc etiam verba prohibetur, quin, ubi consuetudo vigeret, vulgari sermone dici possent.

10 *Moneant etiam.*] Populus monendus est, ut Dominicis & Festis maioribus in suis Parochijs missas audiat: non tamen Concil. Trident. est ad id per censuras Ecclesiasticas cogendus.

11 *Ad suas Parochias saltem diebus Dominicis.*] Circa excommunicationem ferendam in eos qui diebus Dominicis non accedunt Matricem vel parochialem Ecclesiam pro missa audienda, Congregatio censuit, hanc pœnam excommunicationis etiam in casibus negligentia aut contumaciæ nullo Decreto Concilij inchoatam fuisse, sed tantum iniunctum est Episcopis, ut ipsi moneant populum, ut frequenter ad suas Parochias saltem diebus Dominicis maioribus Festis accedat, ut loquitur præsens cap. Item moneant populum diligenter, teneri unumquemque Parochiæ suæ interesse commodè id fieri potest, ad audiendum verbum Dei, & discenda doctrinam Christianam, ut loquitur Sess. 24. c. 4.

De Rectore monoculo, qui vult se dare religioni, & celebrari missam, negatum est, si est captus toto oculo, neque huius dispositionis reperitur exemplum, ne scandalo populo sit. *Innoc. in c. eum in corp. vi.*

Per hoc decretum, scilicet, de missis in privatis domibus celebrandi, non est vlla ex parte derogatum privilegio concesso in rem Episcoporum, de quo in cap. vltim. de privileg. 6. Ab omnibus enim Cardinalibus est ita decisum, quia intentio Concilij est, ut abusus, ac in Episcopis non est abusus, cum fiat ex causa, scilicet, quod quodam die missam audiant, quam non audirent, si illa privilegia derogarentur. Quo privilegio Episcopi etiam propter valetudinem utuntur: nam profectiois, & valetudinis causa æquiparantur eodem privilegio possunt uti Episcopi ex virginti periculo: nam de c. *Concedimus, de consecr. dist. 1.* conceditur missæ celebratio pro necessitate extra Ecclesiam. Item Episcopus non valens accedere ad Ecclesiam potest absque dicta licentia S. D. N. Romani Pontificis

lebrando, in oratorio celebrare, vel celebrati sibi facere, ex c. Missarum solemnium, de consecr. dist. 1.

Stante prædicta declaratione, scilicet, quod licentia celebrandi in priuatis domibus est petenda à Sede Apostolica; Episcopus ipse non potest id concedere alijs, ex hoc textu, & ex dicta declaratione: ad tollendum abusus: licet de iure posset, d. c. Missarum solemnium.

REMISSIONES.

¶ *¶ Vel avaritia, idolorum seruitus, &c.] Vide Nau. in Miscel. de Orat. Miscel. 56. num. 3. Guttier. Canon. lib. 1. c. 29.*

¶ *¶ Et quicquid pro Missis nouis celebrandis datur, &c.] Sacra Cardinalium congregatio ita censuit. Qui Missas nouas celebrant, possunt se tantum in medio Altaris ad populum uertere, & oblationes sponte factas recipere; non autem circumire Ecclesiam has de causis, refert Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verbo Missa, vers. Secundo.*

¶ *¶ Neue patiantur priuatis in domibus, &c.] Vide Guttier. Canon. lib. 1. cap. 30. numer. 24. cum seqq. latè Frat. Ioan. de la Cruz de statu Relig. lib. 2. cap. 5. dub. 7. Petr. Ledesm. in sum. p. 1. tract. de Eucharist. conc. 2. d. d. 2. P. Azor. instit. Moral. p. 1. lib. 10. cap. 26. à princ. Par. Henriq. in sum. p. 2. lib. 3. cap. 56. pag. 738. Par. Ægid. de Sacram. tom. 1. quæst. 83. numer. 223. cum seqq. Et Sixt. IV. concessit fratribus Minoribus, vt non solum in oratorijs, & locis, quibus degunt, sed etiam in quocunque alio loco congruenti, & honesto possint super Altare portatile Missas libere, & licite celebrare. Et Alexander VI. concessit eisdem fratribus, vt possint celebrare Missas in cameris secularium, vel in plateis, dato, quod non videantur loca inhonesta, quia in cameris dormiunt coniugati, & in plateis fiunt multa profana, quas concessiones adducit Fr. Hamman. quæst. Regul. tom. 1. quæst. 43. art. 4. & art. 5. resoluit, Concilium in præsentem non reuocare hæc priuilegia, sed tantum præcipere ordinarijs, vt non obstantibus dictis priuilegijs, compellant Regulares in foro exteriori censuris, & alijs remedijs opportunis, ne facultatibus in ipsijs priuilegijs vrantur, & sic non impediendis Episcopis non est cur Religiosi scrupulis agitentur. Sed P. Azor. d. cap. 26. quæst. 7. dicit, per Concilium in præsentem sublata esse prædicta priuilegia, nisi de nouo concedantur, & confirmentur, & allegat Nauar. in Man. cap. 25. numer. 82. Durant de ritibus Ecclesiæ lib. 2. cap. 6. numer. 8. P. Ægid. d. quæst. 83. num. 226. Ideo Gregor. XIII. concessit Religiosis Societatis Iesv, quod non obstante decisione Concil. Trid. sess. 22 in decreto de obseruandis, & euitandis in celebratione Missæ, possint Presbyteri Societatis in missionibus, quæ à superioribus fiunt, seruata alias forma concessionis Paul. III. videlicet cum debita reuerentia, & honore, sacrificium Missæ super altari viatico celebrare vbique gentium, etiam in castris militum, modo loca, est communia & profana, tuta, & honesta*

R 3

Concil. Trid.
declara.
leat in dom.
1. c. 29.

nesta sint, & Præpositus generalis, aut per eum Provincialis Praesentis, eo tunc utendum fore iudicauerint, poteruntque ibi ipsi præter sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ministrare fidelibus illud sumendum debite præparatis.

¶ Vtrum Episcopus possit dare licentiam, ut Sacerdos in parochiis, quæ sacræ non sunt, immolare queat? Vide Navar. con. subtit. de Constitut. num. 76 & conf. 16. de privilegijs, P. Azor. d. 26. q. 3. vbi resoluit, hanc facultatem solum Romanum Pontificem concedere posse, & q. 4. sacram. Congregationem censuisse, per Decretum non esse derogatum privilegio Episcoporum, quod dicitur in cap. Quoniam, de privilegijs lib. 6. de quo etiam Beatus confessor p. 4. casu 33. Idem Azor. d. cap. 26. quæst. 5. ad idem sacram. Congregationem censuisse, Episcopos prædicti privilegio uti posse, quando ob incommodam valetudinem domo loca consecrata, tempore necessitatis, Episcopi consensu, vbi modè is peti, & impetrari potest, aut etiam sine eo, vbi communitati non potest, de quo etiam Navar. in Man. cap. 25. num. 82. De Ritibus Ecclesiæ lib. 2. c. 6. n. 8. Ludou. Bei d. casu 33. vbi præfertur cum quia, P. Soar. p. 3. disp. 81. sect. 2. latè Pet. Cæced. prædicti non. lib. 1. q. 44. à num. 4.

¶ *Ab Ecclesijs vero musicas eas, &c.* Vide Caiet. 2. 2. q. 91. Inter hæc. Navar. in Man. c. 12. n. 87. P. Soar. tom. 2. de Religio. 4. de Orat. c. 13. n. 16. & 17. Valent. 2. 2. disp. 6. q. 9. puncto 7. eleganter P. Sanch. in præcepta Decalogi lib. 2. c. 37. num. 7.

¶ *Quarundam vero Missarum, & candelarum certum numerum, &c.* Vide P. Gabr. Vasquez in 3. p. B. Thomæ tom. 3. disp. 26. Zerol. p. 1. verbo Missa, pag. 227. P. Sanch. d. lib. 2. c. 40. n. 4. num. 41. de Trinitatis sancti Amatoris.

¶ *De Sacerdotes alijs, quam debitis horis celebrant.* Vide Navar. Orat. in Miscel. 76. Frat. Emman. in explicat. Bullæ Cruciatæ num. 9. P. Henrici lib. 9. c. 24. §. 6. P. Valer. Regin. in praxi forensi lib. 29. à num. 173. P. Azor. instit. Moral. p. 1. lib. 10. cap. 25. pag. 70. Vasquez in 3. p. B. Thomæ tom. 3. disput. 23. num. 26. cum sequentibus Legitimum tempus esse antemeridianum ad celebrandum, vult Frat. Emman. d. §. 13. ad finem, Durand. de Ritibus Ecclesiæ 2. cap. 7. P. Soar. tom. 3. disp. 80. sect. 4. P. Egid. de Sacramentis lib. 9. §. 3. num. 217. cum sequentibus, Frat. Ioan. de la Cruz de Statu lig. lib. 2. cap. 5. dub. 6. vbi refert, quibus religiosis sit concessum, hanc celebrare ante horam, & post horam ab Ecclesiâ statutam, quo etiam Pat. Azor. d. c. 25. q. 5.

¶ *Moneant etiam eundem populum, ut frequenter ad suos Parochos, saltem diebus Dominicis, & maioribus festis, accedant.* Vide Cæced. de Decretal. collect. 104. Ferdin. Pacz Lusit. in Repet. cap. 1. de consecrat. dist. 1. num. 133. Gutrier. Canon. cap. 30. à num. 7.

Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 149. num. 25. & quest. Regular. tom. 1. qu. 43. art. 7. P. Soar. tom. 3. disput. 87. sect. 2. in dub. circa secundam Missæ divisionem, P. Azor. inst. Moral. p. 1. lib. 7. ca. 6. quæst. 4. P. Valeri Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 19. qu. 3. numer. 22. P. Egid. de Sacram. tom. 1. quæst. 83. num. 312. P. Henriq. in sum. p. 2. li. 9. de Missa cap. 29. nu. 14. pag. 830. Marthæ. Soar. in pract. & ordine visitandi, ca. 3. nu. 4. Zerol. in praxi Episcopali. par. 1. verbo Missa, vers. Ad sextum, pag. 229. vbi asserit, sacram Cardinalium congregationem censuræ, non posse Episcopum cogere populum multis aut pœnis, etiam casu notabilis negligentiz, aut contumaciæ, ire ad audiendam Missam in Parochia sua.

Hæcigitur omnia, &c. Ex his verbis colligit Frat. Emman. d. art. 17. posse Episcopos compellere Regulares, vt in offertorio Missarum conuentualium, quæ Dominicis diebus in monasterijs celebrantur, declarent fidelibus, quæ festiuitates, & ieiunia in illa hebdomada occurrant: ne ignorantia horum festorum & ieiuniorum, præcepta ecclesiastica à fidelibus transgrediantur, & ibi testatur ita vidisse obseruari quibusdam fratribus Ordinum Mendicantium in hoc Regno Portugalliz in Archiepisc. Eborensi.

DECRETVM DE REFORMATIONE.

Eadem sacrosancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu S. legitime congregata, præfidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, vt reformationis negotium prosequatur, hæc, in præsentis Sessione, statuenda censuit.

a infr. Sess. vii. de reformatione cap. 1.

CAPVT I.

Omnes clerici sint à negotiis secularibus alieni, honestè grauiterga se gerant ac sanctè viuant; cum ceteri in eos suos oculos conijciant, ex ijsque sumant quod imitentur.

Nihil est, quod alios magis ad pietatem, & Deicultum assidue instruat, quam eorū vita, & exemplū, qui se diuino ministerio dedicarunt. Cū enim à rebus sæculi in altiore sublati locum conspiciantur; in eos, tanquam b speculum, reliqui oculos conijciant, ex ijsque sumunt

b Matt. 5. Tit. 2. c. quam liter. 2. de accusa clericorum, art. 1. diff.

R 4

*icil. Trid
declara.
sent. in sess.
21. oct.*